

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Doğa Hakları ve Çevre Politikaları Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 11/07/2023

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Biyolojik çeşitliliğin devamlılığını sağlayan, ekosistemlerin işleyişini anlamamıza ve doğal süreçleri incelememize katkıda bulunan yabancı bitki ve hayvan türleri, dünyamızın önemli bir parçasıdır ve korunması gereken değerli bir mirastır. Ekosistemin korunması için av ve avcı dengesi, diğer bir deyişle, koruma ve avlanma dengesi, yabancı bitki ve hayvan türlerinin korunmasının önemli bir bileşenidir. Bazı türlerin popülasyonu Yaban Hayatı Yönetimi denen, denetimli ve bilimsel temele dayalı avcılıkla kontrol edilebilir ve ekosistemin dengesi korunabilir. Ancak, bu sürece bilimsel temellere dayanmayan verilerle yapılan müdahaleler, bazı nesli tükenmekte olan türlerin yok olma tehdidi altına girmesine neden olmaktadır.

Yabancı bitki ve hayvan türlerinin korunması ve avcılığın sürdürülebilirliği arasındaki dengeyi sağlamak için nitelikli yöntemler ve güvenilir bilimsel verilere dayalı envanter çalışmaları önemlidir. Bu çalışmalar, nesli tükenme tehlikesi altındaki türlerin belirlenmesi, popülasyonlarının izlenmesi, yaşam alanı kaybı ve diğer tehditlerin değerlendirilmesi gibi konuları kapsamalıdır. Nitelikli ve güvenilir verilere dayanarak yapılacak doğru analizler, av kararlarının bilimsel temellere uygun şekilde alınmasını sağlayacaktır.

Tarım ve Orman Bakanlığı, ekolojik dengeyi korumak ve sürdürülebilir avcılığı sağlamak gerekçesiyle bazı hayvan türlerini ava açabilmektedir. Ancak Bakanlığın elindeki, nesli tükenme tehdidi altında olan hayvanlarla ilgili nitelikli veri ve envanter çalışmalarının yeterli olmadığı bilinmektedir. Yerel mahkemeler ve Danıştay tarafından bu veri eksiklikleri gerekçe gösterilerek, av ihalelerinin iptal edildiği bilinmektedir. Ancak yargı kararlarına rağmen Bakanlık, aldığı av kararlarında aynı yanlışları yapmakta ısrar etmekte ve hukuka aykırı yeni durumların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu durum, milli değerimiz olan ve nesli tükenmekte olan hayvan türlerinin devamlılığını tehlikeye sokmaktadır.

Bu bağlamda,

1. Mahkeme kararları ile Tarım ve Orman Bakanlığının elinde yabanda yaşayan hayvanların sayısına dair bilimsel metotlarla tespit edilmiş nitelikli veri ve envanter olmadığı saptanmıştır. Bu kararlar ışığında, envanter eksikliğinden kaynaklanan sorunların tespiti ve yeni sorunların önlenmesi için ne tür çalışmalar yapılmaktadır?
2. Tarım ve Orman Bakanlığı, yabanda yaşayan hayvanların sayısının tespiti için uzman bilim insanlarından veya araştırma kuruluşlarından yardım almaktadır mıdır? Alınmakta ise, bu uzman kişiler kimlerden oluşmaktadır? Söz konusu kurumlar ve kuruluşlar hangileridir?
3. Yabanda yaşayan hayvanların sayısının doğru bir şekilde belirlenmesi, doğal yaşam alanlarının korunması ve bu sürecin sürdürülebilir yönetimi için stratejik hedefleriniz bulunmakta mıdır? Varsa bu hedefler nelerdir?
4. Ülkemizin ihtirazi kayıt ile kabul ettiği, Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi'nin (Bern Sözleşmesi) 9. Maddesi'nde belirtilen Daimi Komite'ye rapor verme yükümlülüğü yerine getirilmekte midir? Eğer rapor veriliyorsa, mahkeme kararlarında Tarım ve Orman Bakanlığının bilimsel metotlarla belirlenen envanter kayıtlarının bulunmadığı ifade edildiğine göre, bu raporların içeriğinde yer alan verilerin doğruluğu nasıl tespit edilmektedir? Bu amaçla hangi kaynaklardan yararlanılmaktadır?
5. Her yıl artan orman yangınları, seller gibi doğal afetler de göz önünde bulundurulduğunda; koruma altına alınmamış ve Av Turizmi Uygulama Talimatı, Av Turizmi Uygulama Talimatı Ek Kararı ve Merkez Av Komisyonu Kararı'nda yer alan türlerden, sonradan Türkiye'de nesli tükenme tehdidi altına giren ve koruma altına alınması gereken türlerin tespiti yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise hangi yöntem izlenmektedir?
6. Nesli tükenme tehlikesi altında olan bir hayvanı öldüren kişiler hakkında yapılan adli işlemlerin sayısı kaçtır? Ve bu kişilerin kaçısı ceza almıştır?